

SAYI : 2452-101.07.06-E.674

BAŞVURU NO : 2017/9997

KARAR TARİHİ:12/01/2018

KISMEN TAVSİYE KISMEN RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURU VEKİLİ /

TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Müfettiş Yardımcılığı yeterlik sınavı hk.

BAŞVURU TARİHİ : 28.7.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran özetle; 31/05-01/06/2017 tarihlerinde yapılan yeterlik sınavı yazılı bölümünden Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 32 nci maddesi hükümlerine göre yeterli not alınmadığı gerekçesiyle sözlü sınava alınmadığını, bunun neticesinde de dört buçuk yıl süreyle yapılan Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığının ardından Müfettiş olamadığını ve Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ile ilişkisinin kesilerek memur unvanlı kadroya atandığını,

1.1. Mesleğe girdiği 23/01/2013 tarihinden bağımsız iş görme yetkisinin verildiği 24/03/2016 tarihine kadar yetkisiz müfettiş yardımcısı olarak geçen 3 yıl 2 aylık dönemin sadece 2 ayının Ticaret İnceleme Soruşturma Grubu bünyesinde Müfettiş refakatinde, bunun dışında kalan sürelerde (3 yıl) ise Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grubu bünyesinde muhtelif Müfettişlerin refakatinde geçtiğini, çalışılan süreler göz önünde bulundurulduğunda daha çok gümrük alanında ihtisaslaştığını, 24/03/2016 tarihinden 31/05/2017 tarihine dek yetkili müfettiş yardımcısı olarak geçen 1 yıl 2 aylık süre zarfında sadece 1 aylık dönem içerisinde Ticaret İl Müdürlüğü denetimi kapsamında görevlendirme yapıldığını, bunun dışında kalan süre zarfında (13 ay) gümrük alanında görevlendirmeler yapıldığını,

1.2. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı bünyesinde müfettiş yardımcılığı süreci olumlu ya da olumsuz olarak her daim 3 yılda sonuçlanmaktayken, bu yöntemin kendilerinin de dâhil olduğu Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcıları promosyonunda herhangi bir sebep gösterilmeden

sürüncemede bırakıldığını ve birçok talihsiz olayla karşı karşıya kalınarak bu durumun beş yıla yakın bir süre aldığını,

1.3. Yönetmelikte yer verilen yeterlik sınav konularındaki belirsizlik nedeniyle sınav konularını tahmin etme uğraşına girdiklerini ve sınav komisyonu üyeleriyle yaptıkları görüşmelerde üyelerinde konuların muğlak olduğunu ve belirlemede sıkıntı yaşadıklarını, ticaret alanından fazla soru gelmeyeceğini söylediklerini, neticede sınav konularının kapsamını sınav esnasında öğrendiklerini, bunun ise toplamda 257 mevzuat olduğunu, daha önce 8 unvanın ayrı ayrı sorumlu olduğu alanın tamamından sorumlu tutulduklarını, sınava belirsizlik içinde hazırlandıklarını, ticaret teftişi sorusunun yetkili dönemde görevlendirildikleri Ticaret İl Müdürlüğü yerine Ticaret Odası/Borsasından geldiğini, üyelerin soru çıkmaz dedikleri alanlardan soru çıktığını, sınav esnasında 2 üyenin süre konusunda sıkıntı olmadığını, ek süre verileceğini söylemelerine rağmen 3 saat sonunda sınavın daha önce belli aralıklarla uyarı yapılmadan bitirildiğini,

1.4. Netice olarak; daha önce 8 ayrı unvanın sorumlu olduğu alanların tamamından sorumlu tutuldukları halde sınav konuları ilan edilmeden, komisyon üyelerinin dahi belirsizlik içinde olduğu bir ortamda 2 Kurumun birleşmesinden sonra yapılan ilk sınavla yardımcılık süresince yetiştirildikleri alanlarla sınavda sorumlu tutuldukları alanların orantısız olduğunu, aynı Bakanlık bünyesinde çalışan uzman ve denetmenlerin sınav konularının ayrıntılı olarak düzenlendiğini, belirsizlik ve kafa karışıklığı içerisinde sınava alındıklarını, Kurul tarihinde yeterlilik sınavından başarısız sayılan kimsenin bulunmadığını belirterek;

- a) Sınav kâğıtlarının sınavda başarılı olan 4 kişinin kâğıtları ile karşılaştırılarak tamamen bağımsız ve tarafsız bir şekilde tekrar değerlendirilerek gerekli düzeltmelerin yapılması,
- b) Başarısız olduğu belirtilen yeterlik sınavı sonucunda Başkanlıkla ilişkisinin kesilerek diğer kadrolara atanma işlemine hukuken olanak bulunmadığından söz konusu atama işleminin durdurularak müfettiş yardımcısı olarak mesleğe devam etmesinin sağlanması,
- c) Rehberlik ve Teftiş Bakanlığı Yönetmeliği hükümlerinin yönetmelik sınavına ilişkin muğlak, belirsiz ifadeler içermesi, sınav süresi ile soruların orantısız olması ve sınav sorularının yardımcılık döneminde grup başkanlıklarında çalışılan sürelerle, uzmanlaşılan alanla orantısız şekilde yapılması neticesinde tüm bu hususların Anayasanın temel ilkelerinden olan belirlilik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle tüm bu eksiklikler giderilerek sınavın yeniden yapılması,
- d) Gerek Bakanlıkları bünyesindeki uzman ve denetmen kadrolarında bulunanlara gerekse diğer tüm kurumlarda yapılan yeterlik sınavlarında ikinci bir hak verilmesi karşısında Gümrük ve Ticaret Müfettişlerinin sadece bir kez yeterlik sınavına girme hakkının bulunmasının telafisi güç zararlara sebep olduğu gerekçesiyle tarafına yeniden yeterlik sınavına girme hakkının verilmesi talebinde bulunmaktadır.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının 08/09/2017 tarihli ve 27776091 sayılı cevabi yazısında özetle;

2.1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 29 uncu maddesi uyarınca yeterlik sınavına girebilmek için, “*Müfettiş Yardımcısı olarak fiilen en az üç yıl çalışmış olmak*” şartının arandığı, mevzuat hükmünden açıkça görüldüğü üzere “*en az*” üç yıl çalışmış olmak gerektiği, çalışma süresine ilişkin üst sınır belirtilmediği,

2.2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, tüm birimleri ve mevzuatı ile bir bütün olduğu bu sebeple, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin sınav konularına ilişkin mezkûr hükümlerinde, sınav konularının bileşimi hususunda mevzuat türleri bakımından bir oranlama yapılmadığı, yeterlik sınavına giren Müfettiş Yardımcılarının, Bakanlığı ilgilendiren yönüyle hem gümrük, hem de ticaret alanıyla ilgili mevzuatın tümünden sorumlu olduğu, buna ilaveten yeterlik sınavında başarılı olunması durumunda kazanılacak unvanın “Gümrük ve Ticaret Müfettişi” olacağı, Gümrük ve Ticaret Müfettişlerinin ise Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin “Müfettişlerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları” başlıklı 12 nci maddesinde düzenlenen görevlerin, yetkilerin ve sorumlulukların tümüne sahip olduğu,

2.3. Mezkûr Yönetmelik hükümlerinde, ana başlıklar itibariyle belirlenen sınav konularına yönelik olarak, ağırlık derecesi ve/veya yardımcılık döneminde çalışılan grupta geçen süre bakımından herhangi bir ölçüt belirtilmediği, sınav sorularının bileşimi, içeriği ve puan değerlerinin tümüyle Sınav Kurulunun takdirine bırakıldığı,

2.4. Sınav Kurulunca, sınav soruları üzerinde yapılan inceleme neticesinde, çoğu soruda "ticaret" veya "gümrük" mevzuatı anlamında gerçek bir ayırım yapılamayacağı, ancak mutlaka bir oranlama yapılması gerekirse, sınav grupları itibarıyla; a) Gümrük ve ticaret mevzuatı ile uygulaması (% 40 ticaret, % 60 gümrük), b) Diğer ilgili mevzuat ile uygulaması (% 20 ticaret, % 80 gümrük), c) Gümrük ve ticaret teftiş yöntemleri (% 40 ticaret, % 60 gümrük), ç) Soruşturma mevzuatı ile yöntemleri (% 15 ticaret, % 85 gümrük), şeklinde bir puanlama yapılmış olduğu, bu oranlara göre genel olarak gümrük alanında % 71,25, ticaret alanında ise % 28,75 gibi bir oranlama ortaya çıktığı,

2.5. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak, bölümler itibariyle hazırlanan sorulara ilişkin sınav sürelerinin, verilecek cevaplara göre orantılı, hukuka ve hakkaniyete uygun bir şekilde Sınav Kurulunca belirlendiği, nitekim Yönetmelikte sınav süresinin ne kadar ve soruların ağırlıklarının hangi düzeyde olacağına dair bir hüküm mevcut olmayıp, bu hususların tümünün Sınav Kurulunun takdirine bırakıldığı, öte yandan başvuru sahipleri ile birlikte yeterlik sınavına giren, aynı sınav sorularına ve aynı sürelerle tabi diğer dört Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısının sınavda başarılı olduğu, yine sınav sürelerinin üç saat olarak belirlenmesi uygulamasının, sadece Bakanlıkları için değil tüm bakanlıkların teftiş ve denetim birimleri için, uzun yıllara dayanan kökleşmiş bir teamül olduğu, kaldı ki yeterlik sınav sürelerinin, sınava girecek Müfettiş Yardımcılarına, sınav henüz başlamadan Sınav Kurulunca söylendiği ve/veya soru kâğıtlarının üzerinde belirtildiği,

2.6. Başvuru sahibi adına bağımsız iş görme yetkisi verilmesine ilişkin düzenlenen, 24/03/2016 tarihli Bakanlık Makamı Onay’ında, bağımsız iş görme yetkisi verilen Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılarının yeterlik sınavına kadar, her üç Grup Başkanlığının görev tanımına giren konularda görevlendirilebilmelerine olur verildiği, diğer taraftan başvuranın belirttiği şekilde tek bir Grup Başkanlığında görevlendirilmesi durumunda, yeterlik sınavı aşamasında tabi olacağı mevzuat açısından her üç Grup Başkanlığının görev alanına giren konularda gerekli edimlerini sağlamasının mümkün olamayacağı,

2.7. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 31 inci maddesi hükmünde, sınav konularının ana başlıklar itibariyle belirlendiği, "Diğer İlgili Mevzuat" bölümünün gümrük ve ticaret mevzuatı ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi bulunan Müfettişin görev, yetki ve sorumluluk alanı içerisinde yer alan diğer mevzuatları içeren sınav bölümünü ifade ettiği,

2.8. Başvuru sahibinin, Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığı sınavını kazandığı ilk dönemde almış olduğu mesleki yetiştirme eğitimiyle, “Diğer İlgili Mevzuat” bölümünde hangi kanun, yönetmelik ve düzenlemelerin bulunduğuna ilişkin gerekli eğitimi almakta olduğu, başarısız olunan yeterlik sınav soruları ile Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığı Mesleki Yetiştirme Eğitim Programı’nın kıyaslanması sonucunda, yeterlik sınavında çıkan soruların, verilen eğitimde işlenen konuların içerisinde yer aldığı görüleceği,

2.9. Başvuranın başarısız olduğu yeterlik sınavında “Diğer İlgili Mevzuat” bölümünde; gümrük ve ticaret kısımlarının, ana mevzuatı teşkil eden kanun ve ikincil düzenlemeler bağlamında, bir soru; Bakanlığın Merkez Teşkilatını teşkil eden Genel Müdürlüklerden Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ağırlıklı iş ve işlemlerini düzenleyen Tasfiye Yönetmeliğinden, bir soru; Müfettiş inceleme ve soruşturma yetkisi kapsamında ve birçok inceleme ve soruşturmanın yapılageldiği Mali Suçlar (MASAK) mevzuatıyla ilgili Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikten, bir soru; yine Bakanlığın Merkez Teşkilatını teşkil eden Genel Müdürlüklerden Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün Kaçakçılıkla mücadele bağlamında esas görevini teşkil eden ve son derece önemli olan Adli kolluk Yönetmeliğinden, bir soru; gümrük mevzuatı ile iç içe geçmiş bulunan ve uygulaması gümrük idarelerinde gerçekleştirilen, ithalat ve ihracat konusunda Dış Ticarete ilişkin alınan kararlardan biri olan Dış Ticarete Koruma Önlemlerinden, bir soru da; Bakanlıklarının tek ilgili kuruluşu olan Rekabet Kurumu ile ilgili olarak Rekabetin Korunması Hakkında Kanundan sorulduğu, bu soruların cevaplarının, gerek alınmış olunan sistematik mevzuat eğitimi gerekse Müfettişin görev, yetki ve sorumluluğu açısından çok iyi derecede bilinmesi gerektiği,

2.10. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümleri uyarınca; sınavın yenilenmesi, sınav kâğıtlarının yeniden ve başka bir komisyon tarafından değerlendirilmesi ile sınavda başarısız olanlara yeni bir sınav hakkı verilmesinin mümkün olmadığı belirtilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Anayasamızın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “... Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. ... ” hükmüne, **“Genel İlkeler” başlıklı 128 inci maddesinde;** “(...) Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.” hükmüne,

4. Birleşmiş Milletler “İnsan Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması İçin Kurulan Ulusal Kuruluşların Statüsüne İlişkin İlkeler/Paris Prensipleri’nde; “...Ulusal kuruluşlar, yürürlükteki yasaları, mevzuatı ve yasa tasarıları ile yasa önerilerini incelerler ve metinlerin, insan haklarının temel ilkeleriyle uyumlu hale getirilmeleri için uygun gördükleri tavsiyeleri yaparlar; gerek gördükleri takdirde, yeni yasaların kabul edilmesini, yürürlükteki yasaların uyumlu hale getirilmesini ve idari önlemlerin alınmasını veya değiştirilmesini tavsiye ederler... Ulusal düzeyde yürürlükte olan yasaların, mevzuatın ve uygulamaların, insan haklarına ilişkin uluslararası belgeler ve mekanizmalarla uyumlu hale getirilmesini ve hayata geçirilmesini teşvik ederler ve sağlarlar...” hükmüne,

5. **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;** "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir..." hükmüne,

6. **640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı" başlıklı 16 ncı maddesinde;** "(1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı; Başkan, Başkan Yardımcıları, Grup Başkanları ile Gümrük ve Ticaret Müfettişlerinden oluşur. Başkan Yardımcıları ile Grup Başkanları fiilen on yıldan fazla denetim görevi yapmış olanlar arasından Bakan tarafından görevlendirilir. (2) Başkanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesinde, uzmanlaşma ve işbölümünün sağlanması amacıyla doğrudan Başkanlığa bağlı olmak üzere aşağıdaki grup başkanlıkları kurulur: a) Teftiş Grup Başkanlığı. b) Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grup Başkanlığı. c) Ticaret İnceleme ve Soruşturma Grup Başkanlığı (...). (8) (Değişik: 28/3/2013-6455/84 md.) Gümrük ve Ticaret Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları, görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir." hükmüne,

7. **18/08/2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin "Giriş ve yeterlik sınav kurulu" başlıklı 18 inci maddesinde;** "(1) Müfettiş yardımcılığı giriş sınavı ile yeterlik sınavı; Başkanın başkanlığında, Başkanın önerisi ve Makamın onayı ile belirlenecek dört müfettişten oluşan bir kurul tarafından yapılır. Ayrıca müfettişler arasından aynı usulle iki yedek üye belirlenir." hükmüne, **"Yeterlik sınavına giriş şartları" başlıklı 29 uncu maddesinde;** "(1) Yeterlik sınavına girebilmek için müfettiş yardımcısının; a) Müfettiş yardımcısı olarak fiilen en az üç yıl çalışmış olması, b) Refakatinde çalıştığı müfettişler ve Başkan tarafından düzenlenen müfettiş yardımcılığı değerlendirme belgelerine göre, tutum ve davranışlarıyla iş disiplini yönünden müfettişliğe engel bir durumunun bulunmaması, c) Yaptığı teftiş, inceleme, denetleme ve soruşturmalar ile düzenlediği raporlar ve diğer çalışmalarının Başkanlıkça yeterli bulunması, gerekir. (2) Yukarıda belirtilen şartları taşımayanlar yeterlik sınavına alınmazlar." hükmüne, **"Yeterlik sınavı" başlıklı 30 uncu maddesinde;** "(1) Müfettişlik yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölümden oluşur. Her iki sınav da Ankara'da yapılır. (2) Yeterlik sınavının bütününe veya herhangi bir kısmına sağlık sebebi veya diğer haklı bir nedenle katılamayanlar, Başkanlıkça belirlenecek bir tarihte yapılacak mazeret sınavına veya bir sonraki yeterlik sınavının bütününe ya da eksik kalan kısımlarına katılarak sınavı tamamlarlar. (3) Yeterlik sınav kurulunun oluşumu ile sınav sorularının hazırlanması konularında 18 ve 21 inci maddeler uygulanır." hükmüne, **"Yeterlik sınav konuları" başlıklı 31 inci maddesinde;** "(1) Yeterlik yazılı ve sözlü sınavı; a) Gümrük ve ticaret mevzuatı ile uygulaması, b) Diğer ilgili mevzuat ile uygulaması, c) Gümrük ve ticaret teftiş yöntemleri, ç) Soruşturma mevzuatı ile yöntemleri, konularında yapılır." hükmüne, **"Müfettişliğe atanma" başlıklı 33 üncü maddesinde;** "(1) Yeterlik sınavında başarılı olanlar, bu sınavdaki başarı sırasına göre müşterek kararname ile müfettişliğe atanırlar. (2) Yeterlik sınavında başarılı olamayanlar ile geçerli bir mazereti olmaksızın yeterlik sınavına girmeyenlerin Başkanlıkla ilişkileri kesilir. Bunlar, Bakanlık teşkilatında durumlarına uygun kadrolara atanırlar." hükmüne yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; sınav kağıtlarının farklı bir komisyon oluşturulmak suretiyle yeniden

değerlendirilmesi yönünde tavsiye verilmesi, diğer taleplerin (Bknz: 1. pr) ise reddedilmesi yönünde hazırlanan “Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuran; 31/05/2017-01/06/2017 tarihlerinde yapılan yeterlik sınavı yazılı bölümünden yeterli not alınmadığı gerekçesiyle sözlü sınava giremediğini ve neticesinde 4,5 yıllık yardımcılık süresinin ardından memur kadrosuna atamasının yapıldığını belirterek, sınav kâğıtlarının tekrar değerlendirilmesi, müfettiş yardımcısı olarak mesleğe devam etmesinin sağlanması, sınavın yeniden yapılması, ikinci sınav hakkı verilmesi taleplerinde bulunmaktadır. İdare ise yapılan işlemlerin hukuka uygun olduğunu, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümleri uyarınca; sınavın yenilenmesi, sınav kâğıtlarının yeniden ve başka bir komisyon tarafından değerlendirilmesi ile sınavda başarısız olanlara yeni bir sınav hakkı verilmesinin mümkün olmadığını belirtmektedir.

10. Bilindiği üzere, 03/06/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile (mülga) Gümrük Müsteşarlığı ve (Mülga) Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı (Ticaret bölümünü oluşturan) Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü ve Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü tek çatı altında toplanarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuştur. Birleşmeden sonra her iki Kurum bünyesinde faaliyet gösteren ve her biri kendi alanıyla sınırlı olarak 3 yıllık yetiştirilme dönemine tabi (**Gümrük kısmı**) 1- Gümrük Müfettişleri, 2- Gümrükler Genel Müdürlüğü Kontrolörleri, 3- Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü Kontrolörleri 4- Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü Kontrolörleri, (**Ticaret kısmı**) 5- Ticaret Müfettişleri, 6- Tüketici Kontrolörleri, 7- Kooperatif Kontrolörleri, 8- İç Ticaret Kontrolörleri tek bir çatı altında birleştirilmiştir. Bu defa **ticaret kısmından gelen müfettiş/kontrolörlerin Ticaret İnceleme Soruşturma Grubunda, Gümrük kısmından gelen müfettiş/kontrolörlerin ise Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grubunda** görevlerine devam ettikleri anlaşılmaktadır.

11. Başvuranın iki Kurumun birleşmesinden sonra yapılan ilk Müfettiş Yardımcılığı sınavında başarılı olarak 18/01/2013 tarihinde atandığı, müfettiş yanında geçirmesi gerekli yetiştirme süresini tamamlayarak “**bağımsız iş görme yetkisi**” aldığı, **refakatinde çalıştığı müfettişler ve Başkan tarafından düzenlenen müfettiş yardımcılarını değerlendirme belgelerine göre, tutum ve davranışlarıyla iş disiplini yönünden müfettişliğe engel bir durumunun bulunmadığı, yaptığı teftiş, inceleme, denetleme ve soruşturmalar ile düzenlediği raporlar ve diğer çalışmalarının Başkanlıkça yeterli görüldüğü**, nitekim Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğine göre bu açılardan yapılacak değerlendirmelerde başarısız olanların yeterlik sınavına alınmalarının mümkün olmadığı, bu suretle başvuranın 31/05/2017-01/06/2017 tarihlerinde yapılan yeterlik sınavı yazılı bölümüne girmeye hak kazandığı, atama tarihinden yeterlik yazılı sınavının yapıldığı tarihe kadar olan yaklaşık 4,5 yıllık sürenin 4 yılını Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grubunda, geri kalan sürede ise Ticaret İnceleme Soruşturma Grubunda görevlendirilerek geçirdiği anlaşılmaktadır.

12. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 31 inci maddesine göre **yeterlik sınav konuları dört grupta toplanmaktadır. Bunlar; gümrük ve ticaret mevzuatı ile uygulaması, diğer ilgili mevzuat ile uygulaması, gümrük ve ticaret teftiş yöntemleri ve soruşturma mevzuatı ile yöntemleridir.** Başvuran Yönetmelikte yer verilen yeterlik sınav konularındaki belirsizlik nedeniyle sınav konularını tahmin etme uğraşına girdiklerini ve sınav konularının kapsamını sınav esnasında öğrendiklerini, bunun ise toplamda 257 adet farklı mevzuat

olduğunu, daha önce 8 unvanın ayrı ayrı sorumlu olduğu alanın tamamından sorumlu tutulduklarını, sınava belirsizlik içinde hazırlandıklarını iddia etmekte, idare ise sınav sorularının bileşimi, içeriği ve puan değerlerinin tümüyle Sınav Kurulunun takdirine bırakıldığı, "Diğer İlgili Mevzuat" bölümünün gümrük ve ticaret mevzuatı ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgilisi bulunan Müfettişin görev, yetki ve sorumluluk alanı içerisinde yer alan diğer mevzuatları içeren sınav bölümünü ifade ettiği, başvuranın Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığı sınavını kazandığı ilk dönemde almış olduğu mesleki yetiştirme eğitimiyle, "Diğer İlgili Mevzuat" bölümünde hangi kanun, yönetmelik ve düzenlemelerin bulunduğuna ilişkin gerekli eğitimi almakta olduğu, başarısız olunan yeterlik sınav soruları ile Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığı Mesleki Yetiştirme Eğitim Programı'nın kıyaslanması sonucunda, yeterlik sınavında çıkan soruların, verilen eğitimde işlenen konuların içerisinde yer aldığı görüleceği belirtilmiştir.

13. Netice olarak; yapılan yeterlik yazılı sınavında **13 müfettiş yardımcısından 9 unun yazılı sınavı geçemediği, sınavı geçen 4 müfettiş yardımcısının notlarının 70 - 70,25 - 71,75 - 73,25 olduğu, sınavı geçemeyenlerin notlarının ise 65,25 - 56,75 - 66,20 - 66,25 - 58,80 - 60,90 - 57,25 57,40 - 50,95 olarak gerçekleştiği,** notların 5 üyenin her birinin her alana ilişkin ayrı ayrı verdikleri notların ortalaması alınarak bulunduğu, her grupta alınması gereken puanın 100 puan üzerinden en az 60 puan, tüm gruplar ortalama notunun ise en az 70 puan olması gerektiği, başvuranın başarı puanını yakalayamayarak sözlü sınava girmeye hak kazanamadığı ve memur kadrosuna atamasının yapıldığı anlaşılmıştır.

14. Her ne kadar Kurumumuz tarafından söz konusu yeterlik sınavına giren adayların sınav kâğıtlarının incelenmesi amacıyla bilirkişi olarak görevlendirilen ... tarafından Kurumumuza ibraz edilen 18/12/2017 tarihli bilirkişi raporunda; *"yeniden yapılan değerlendirme ile elde edilen sonuçların çok az farklılık içerdiği ancak genel durumu değiştirmede"* değerlendirmesinde bulunmuş ise de; Kurumumuzca yapılan değerlendirmede görevlendirilen bilirkişinin uluslararası ticaret alanında uzman olduğu ve bu alanın sınav konularını kapsamadığının anlaşıldığı, nitekim anılan raporda en yüksek ve en düşük alan adıyla kıyaslama yapılmadığı, raporun verilen cevapların eksik, yetersiz olduğu nitelendirmesini destekleyecek değerlendirmeleri içermediği, sınav kâğıtlarının detaylı bir değerlendirmeye tabi tutulmadığı, sınavın 4 ayrı oturumda yapıldığı ve her oturuma ayrı ayrı 3'er saat süre verildiği göz önüne alındığında bu sürelerin istenilen cevaplar için uygun olup olmadığı değerlendirilmesinde bulunmadığı (*örneğin 4 gruba ilişkin cevap anahtarları incelendiğinde cevap anahtarlarının 25-7-12-6 sayfa oldukları ve bu durumun istenilen cevaplar ve verilen süre açısından orantısızlık oluşturduğu hususunda bir değerlendirmede bulunulmamıştır.*), bilirkişi raporunu *"cevap anahtarına sadık kalarak"* hazırladığını belirtmekte olup, cevap anahtarlarının da incelenmesi yönünde bir değerlendirme yapılmadığı, bilirkişinin gümrük ve ticaret mevzuatı ile uygulaması konulu oturumun 20 puan değerindeki 1. sorusunda bulunan 4 şıkkın her birini 25 puan üzerinden hesaplayıp ortalama olarak veya 5 puan üzerinden hesaplaması gerekirken 20 puan üzerinden hesaplayıp ortalama olarak maddi hata yaptığı, bu durumun söz konusu hatanın yapıldığı gruptan 59,5 alan (bilirkişi raporuna göre) bir adayı doğrudan etkilediği, diğer adayları ise genel ortalama açısından etkilediği, 5 komisyon üyesinin verdikleri puanlar arasında 1-2 puanlık sapma olduğu, genel olarak birbirine yakın puanların verildiği, klasik usulde yapılan bir sınavta bu kadar yakın notların verilmesi hususunun bilirkişi raporunda irdelenmesi gerekirken, bu konuya ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı değerlendirilerek bilirkişi raporuna itibar edilememiş ve alınan bilirkişi raporunun karara esas alınamayacağı değerlendirilmiştir.

15. Öncelikle başvuranın, yeterlilik sınavında başarısız olması neticesinde Başkanlıkla ilişkisinin kesilerek diğer kadrolara atanma işlemine hukuken olanak bulunmadığından söz konusu atama

işleminin durdurularak **müfettiş yardımcısı olarak mesleğe devam etmesinin sağlanmasına** yönelik talebinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

15.1. Bu bağlamda, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı” başlıklı 16 ncı maddesinde; Gümrük ve Ticaret Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları, görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esaslarının yönetmelikle düzenleneceğinin, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliğinin 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise; yeterlik sınavında başarılı olamayanlar ile geçerli bir mazereti olmaksızın yeterlik sınavına girmeyenlerin Başkanlıkla ilişkilerinin kesileceği ve bunların, Bakanlık teşkilatında durumlarına uygun kadrolara atanacaklarının düzenlendiği, Anayasa Mahkemesince verilen, 22/11/2012 tarih ve E: 2011/107, K:2012/184 numaralı ilamda; kamu görevlisi olarak atanacak kişilerle ilgili idari düzenlemeler yapılmasının Anayasa’nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı olacağına söylenemeyeceği, farklı koşul ve durumlara göre sık sık değişik önlemler alma, bunları kaldırma ve süratli biçimde hareket etme zorunluluğunun bulunduğu alanlarda, yasama organının temel kuralları saptadıktan sonra, uzmanlık ve teknik konulara ilişkin hususları yürütmeye bırakmasının, yasama yetkisinin devri olarak yorumlanamayacağına ifade edildiği,

15.2. Anayasamızın 124 üncü maddesinden alınan yetkiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, 640 Sayılı KHK’nin verdiği yetkiye istinaden Gümrük ve Ticaret Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları, görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esaslarını yönetmelikle düzenlemesinde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı gibi söz konusu yönetmeliğin “*Müfettişliğe atanma*” başlıklı 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki yeterlik sınavında başarılı olamayanların Başkanlıkla ilişkilerinin kesileceği ve bunların Bakanlık teşkilatında durumlarına uygun kadrolara atanacakları şeklinde ki düzenlemesinde de herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilememiş, dolayısıyla başvuranın, yeterlilik sınavında başarısız olması neticesinde Başkanlıkla ilişkisinin kesilerek diğer kadrolara atanma işleminin durdurulmasına yönelik talebinin karşılanmasına hukuken imkân bulunmadığı, anılan hükmün karşılığının Başkanlıkla ilişkin kesilerek memur kadrosuna atanma işlemi olduğu, yargısal içtihatlarında bu yönde olduğu anlaşılmıştır (*Bknz: Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 05/12/2012 tarihli ve E:2008/82, K:2012/2428 numaralı ilamı*).

16. Başvuranın diğer talepleri **sınav kâğıtlarının tekrar değerlendirilmesi, sınavın yeniden yapılması ve Yönetmelikte değişiklik yapılarak ikinci sınav hakkı verilmesidir.**

16.1. Bilindiği üzere hukuk devleti ilkesi idarenin "**belirlilik**", "**istikrar**", "**öngörülebilirlik**" ve "**haklı beklenti**" ilkelerine uygun davranmasını içermektedir. Buna göre, **idarenin vatandaşların güvenini boşa çıkaracak uygulamalardan kaçınması gerekir.** Hukuk devletinde idareden beklenen **açık ve güvenilir olma yükümlülüğüne** uygun davranmasıdır. (*Bknz: Anayasa Mahkemesinin 31/01/2013 tarihli E. 2011/45 K. 2013/24 sayılı kararı*). Anayasanın 2 nci maddesinde Devletin temel nitelikleri arasında hukuk devleti ilkesine yer verilmiş olup, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "**belirlilik**"tir. Bu ilkeye göre, **hukuki düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir.** Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup **birey, yasadan, belirli bir kesinlik içinde, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu**

bilmelidir. Ancak bu durumda kendisine düşen yükümlülükleri öngörebilir ve davranışlarını ayarlar. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (*Bknz: Anayasa Mahkemesinin 17/04/2008 tarih E:2005/5 ve K: 2008/93 sayılı kararı*).

16.2. İdareye belli konularda **takdir yetkisinin** tanınması idarenin görevlerinin niteliği gereği zorunlu olup, söz konusu takdir yetkisinin idarenin keyfi olarak hareket edebileceği anlamına gelmeyeceği açıktır. Bu doğrultuda idare takdir yetkisini kullanırken yasanın koyduğu sınırlar içinde kalmalı, eşitlik ilkesine önem vermeli, bu yetkiyi kamu yararı için kullanmalı, yasanın öngördüğü amaçtan başka ya da kamu yararı dışında bir amaç için kullanmamalı ve bu yetkiyi gerekçeli olarak kullanılmalıdır (*Bknz: Prof. Dr. Şeref GÖZÜBÜYÜK, "Yönetim Hukuku", Eylül/1991 s.204*). Ayrıca öğretilerde de, idarenin takdir yetkisini kullanırken yasaların koyduğu sınırlar içerisinde hareket etmesi, kamu yararı için kullanılması ve gerekçeli olması gibi ilkelere uygun şekilde işlem tesisinin hukuk devleti açısından zorunlu olduğu belirtilmektedir.

16.3. Yukarıda yer verildiği üzere sınav konuları 4 grupta toplanmış ve bunlara Yönetmelikte yer verilmiştir. Söz konusu grupların daha önce 8 unvanın ayrı ayrı sorumlu olduğu alandan müteşekkil olması ve daha önce 8 ayrı unvanın sorumlu tutulduğu mevzuattan Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılarının sorumlu tutulması şüphesiz idarenin takdirindedir. **Ancak bu durum Yönetmelik hükmünde yer alan gruplardan biri olan "Diğer İlgili Mevzuat" bölümünün muallak olduğu gerçeğini ve daha önce 8 ayrı unvanın sorumlu olduğu mevzuatı bilmesi beklenen Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılarına bu mevzuatların ve sınav konularının daha ayrıntılı bildirilme yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.** Nitekim yeterlik sınavına kadar geçen sürenin yaklaşık 4,5 yılı bulması hususu da gözetildiğinde, iyi yönetim ilkelerine uygun bir davranış; iki Kurumun birleşmesinden sonra yapılan ilk yeterlik sınavı olması ve daha önceki örneklerin 8 ayrı unvanı kapsamaması nedeniyle birleşmeden sonra yapılan bu ilk yeterlik sınavındaki belirsizliklerin ortadan kaldırılması olmalıydı. **Dosyada yer alan somut bilgi ve belgelerden bu bildirimden İdare tarafından yapılmadığı ve belirsizliğin ortadan kaldırılmasına yönelik yaklaşımın sergilenmediği anlaşılmaktadır.** İdare tarafından yapılan "başvuranın Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcılığı sınavını kazandığı ilk dönemde almış olduğu mesleki yetiştirme eğitimiyle, "Diğer İlgili Mevzuat" bölümünde hangi kanun, yönetmelik ve düzenlemelerin bulunduğuna ilişkin gerekli eğitimi almakta olduğu" açıklaması ile ifade edilen 4.5 yıl önce mesleğe ilk girişte verilen eğitimde bu grubun kapsamının ne olduğunun bilindiği söyleminin makul olmadığı değerlendirilmektedir. Aynı Bakanlık bünyesinde çalışan uzman ve denetmenlerin sınav konularının ayrıntılı olarak düzenlendiği de görülmektedir. Yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi Kararlarında belirtildiği üzere **hukuki düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir. Hukuk devleti ilkesi idarenin "belirlilik", "istikrar", "öngörülebilirlik" ve "haklı beklenti" ilkelerine uygun davranmasını içermektedir.**

16.4. Yapılan yeterlik yazılı sınavında 13 müfettiş yardımcısından 9 unun yazılı sınavı geçemediği, sınavı geçen 4 müfettiş yardımcısının notlarının 70-70,25-71,75-73,25 olarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Sınavın klasik usulde yapıldığı hususu gözetilerek komisyon üyelerinin vermiş olduğu notlar ayrı ayrı değerlendirildiğinde birbirlerine çok yakın notlar verildiği görülmektedir. **4 gruba ilişkin cevap anahtarları incelendiğinde cevap**

anahtarlarının 25-7-12-6 sayfa oldukları ve bu durumun her gruba 3'er saat verildiği dikkate alındığında istenilen cevaplar ve verilen süre açısından orantısızlık oluşturduğu değerlendirilmektedir. 13 müfettiş yardımcısından 9 unun yazılı sınavı geçememesi %70 oranında bir başarısızlığa tekabül etmektedir. Bu durum yeterlik sürecine kadar hiçbir başarısızlıkları öne sürülemeyen, "bağımsız iş görme yetkisi" verilen, refakatinde çalıştığı müfettişler ve Başkan tarafından düzenlenen müfettiş yardımcıları değerlendirme belgelerine göre, tutum ve davranışlarıyla iş disiplini yönünden müfettişliğe engel bir durumu bulunmayan, yaptığı teftiş, inceleme, denetleme ve soruşturmalar ile düzenlediği raporlar ve diğer çalışmaları Başkanlıkça yeterli görülen 9 personelin yazılı sınavda başarısız olmalarıyla çelişkili bir durum ortaya çıkarmaktadır. Nitekim başarılı olan 4 personelin notları da 70 puanı sınırının hemen üzerinde yer almaktadır. Söz konusu durum belirsizlik ortamı içerisinde sınavın yapıldığı iddiasını desteklemektedir.

16.5. Müfettiş yardımcılığı zorlu bir süreç neticesinde girilebilen ve yine zorlu bir yetişme sürecine tabi bir unvandır. KPSS, Kurum yazılı-sözlü sınavı, hizmet içi eğitim ve sınavları, refakat ve yetki dönemini kapsayan zorlu ve meşakkatli bir süreç sonunda başarısız addedilenlerin müfettişlik mesleğine kabul edilmemeleri olağandır. Ancak bu zorlu ve meşakkatli süreç göz ardı edilerek 4,5 yılın sonunda başvuranın 2 Kurumun birleşmesinden sonra yukarıda arz edilen belirsizlik ortamı içerisinde yapılan ilk sınavla elenerek memur kadrosuna atanması yine yukarıda arz edilen sebepler göz önüne alındığında olağan karşılanmamaktadır. Söz konusu duruma mahal vermemek adına, zorlu mesleğe kabul ve yetiştirme dönemi de dikkate alınarak hakkaniyet gereği **pek çok Kurumun mevzuatında personeline 2. sınav hakkı veya bütünleme hakkı verildiği görülmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu, Başbakanlık, TBMM, Sayıştay Başkanlığı, MGK Genel Sekreterliği, SGK, Ulaştırma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı bu kurumlardan birkaçıdır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesindeki uzman ve denetmen kadrolarında bulunanlara da 2. sınav hakkı verildiği görülmektedir. Nitekim Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulunda başarısız olan vergi müfettiş yardımcıları kapsayacak şekilde mevzuat değişikliğine gidilerek 2. sınav hakkı verildiği bilinmektedir.**

17. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; daha önce 8 ayrı unvanın sorumlu olduğu alanların tamamından sorumlu tutuldukları halde sınav konuları ilan edilmeden, 2 Kurumun birleşmesinden sonra yapılan ilk sınavla belirsizlik içerisinde, yardımcılık süresince yetiştirildikleri alanlarla sınavda sorumlu tutuldukları alanların orantısız olduğu ve aynı Bakanlık bünyesinde çalışan uzman ve denetmenlerin sınav konularının ayrıntılı olarak düzenlendiği de göz önüne alınarak başvuranın belirsizlik içerisinde sınava alındığı, başvuranın KPSS, Kurum yazılı-sözlü sınavı, hizmet içi eğitim ve sınavları, refakat ve yetki dönemi sonucunda herhangi bir başarısızlığının öne sürülemediği ve meşakkatli bir süreç sonucunda yeterlilik aşamasına geldiği hususu göz önüne alındığında %70 oranındaki bir başarısızlığın İdare açısından makul karşılanmaması gerektiği, nitekim sınavı geçen 4 adayın 70 puan barajının hemen üzerinde yer aldığı, cevap anahtarları ile verilen sürenin orantısız olduğu, pek çok Kurumun mevzuatında personeline 2. sınav hakkı veya bütünleme hakkı verildiği ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesindeki uzman ve denetmen kadrolarında bulunanlara da 2. sınav hakkı verildiği hususları birlikte değerlendirilerek, başvuranın mağduriyetinin giderilebilmesi için hakkaniyet gereği şikâyete konu yeterlik sınavında elenenleri de kapsayacak şekilde 2. sınav hakkı verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmede, şikayet başvurusu kapsamında, idarenin, başvurana ilişkin işlemlerle ilgili bilgi ve belgeleri süresi içerisinde ve gerekçeli olarak kurumumuza gönderdiği, bu anlamda “kararların gerekçeli olması” ve “kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi” ilkelerine uygun hareket ettiği ancak, başvuru sahibine verdiği cevapta idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğini göstermediği bu nedenle de “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

V. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurumumuz tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. 21 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ise tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarenin eylem ve işlemlerine karşı (varsa) dava açma süresinden arta kalan sürede Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VI. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre;

Başvuranın, 1.4. numaralı paragrafın (a-b-c) bentlerinde yer verilen taleplerinin **REDDİNE**,

Başvurayı da kapsayacak şekilde 2. yeterlik sınav hakkı verilmesi yönünde mevzuat değişikliği yapılması için GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINCA bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Bu Kararın, **BAŞVURANA ve GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINA tebliğine,**

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi